

VÝROČNÁ SPRÁVA
za účtovné obdobie k 31.12.2016

Obchodné meno účtovnej jednotky : **Agrodružstvo Turňa**

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354

Vyhotovená dňa : 07. 07. 2017

Prerokovaná dňa :

Počet strán : 11

.....
Ing. Imrich Kovács, predseda

1./ Úvod – všeobecné údaje

Povinnosť vypracovať výročnú správu družstva za rok 2016 vyplynula z § 20 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Obchodné meno : Agrodružstvo Turňa

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354

IČO : 36861421

DIČ : 2022735880

Hlavné činnosti : - poľnohospodárska výroba – zmiešané hospodárstvo
- výroba poľnohospodárskych plodín a chov hosp. zvierat

Štatutárny orgán : Ing. Imrich Kovács – predseda

Ul. Čiga 668/9, 044 02 Turňa nad Bodvou

Agrodružstvo Turňa vzniklo v dôsledku rozdelenia Poľnohospodárskeho družstva Nová Bodva dňa 31.12.2008.

2. / Stav a vývoj účtovnej jednotky

Agrodružstvo Turňa je lokalizované vo východnej časti Slovenského krasu a zameriava sa na poľnohospodársku prvovýrobu. Záujmové územia družstva sa nachádzajú v k. ú. obcí Turňa nad Bodvou, Háj, Dvorníky, Včeláre, Zádiel a Hrhov.

Hlavným predmetom podnikania družstva je výroba surového kravského mlieka, chov výkrmového hovädzieho dobytku ako aj chov brojlerových kurčiat. Družstvo od roku 2009 sa začalo zaoberať aj chovom mäsových – dojčiacich kráv úmyslom hospodárne využívať poľnohospodárske pozemky, ktoré sú výborné pre chov kráv bez trhovej produkcie mlieka.

Kvôli neexistencii odbytového trhu a nedôvery voči spracovateľom na Slovensku, sme nútení predávať brojlerové kurčatá do zahraničia, kde pri realizácii sme neustále vystavení tlaku znižovať ceny.

Negatívnym činiteľom je, že stále sa zvyšuje dovoz spracovaných potravinárskych výrobkov aj napriek tomu, že sú nižšej kvality, ako slovenské výrobky. U väčšiny slovenských spotrebiteľov potravinársky výrobok neurčuje kvalita ale cena.

V roku 2016 družstvo pokračovalo v likvidácii chovu oviec. Ku koncu roka z veľkého stáda ostalo 41 ks bahníc a jeden plemenný baran. Zachovali sme šľachtiteľský chov plemena merino a sme nechali 22 plemenných bahníc, od ktorých môžeme odchovať plemenných baranov na predaj. Podotýkam, že sa jedná o posledný šľachtiteľský chov plemena merino na Slovensku.

Napriek snahe čo najlepšie speňažiť, hlavne šľachtiteľské chovy oviec, sa nám podarilo predat' na ďalší chov len necelých 50 % zvierat. Ostatné boli predané na bitúnok za veľmi nízku cenu.

Maximálny dôraz kladieme na výrobu kvalitných objemových krmovín v dostatočnej množstve pre živočíšnu výrobu, čo sa nám v tomto roku podarilo aj vďaka priaznivému počasiu. Situáciu však veľmi komplikovala pred rokom kúpená použitá rezačka typu JD, pre časté poruchy. Z toho dôvodu nám preschla kukurica na siláž a sme boli nútený zbierať na zrno.

Družstvo hospodári v repnej výrobnej oblasti na výmere 2003,17 ha poľnohospodárskej pôdy. Hustosiate obilniny pestuje družstvo na 653,01 ha, repku olejnú na 81,56 ha, krmoviny na ornej pôde na 709,08 ha a zvyšok tvoria lúky a pasienky.

Stavy hospodárskych zvierat k 31.12.2016

	2015	2016
Spolu :	1 821	1105
- kravy	301	312
- kravy bez trh.prod.mlieka	100	97
VTJ	65	63
teľatá	224	208
jalovice	219	265
HD vo výkrme	156	113
plemenný býk	4	5
bahnice	603	41
pl.barani	21	1
ml.barani	14	0
ml.ovce	114	0

Štruktúra osevu v ha a produkcia v t

Plodina	2015		2016	
	ha	t	ha	t
Obiloviny	650,00	2514,96	653,01	2728,72
z toho pšenica ozimná	321,95	1391,35	343,77	1278,14
jačmeň jarný	194,20	718,72	233,66	929,18
jačmeň ozimný	0		0	
kukurica na zrno	39,85	150,18	75,58	521,40
ovos	11	29,72	0	0
tritikále	83	224,99	0	0
Repka ozimná	70,91	216,93	81,56	272,29
Kukurica na siláž	231,94	4012,92	128,67	4184,42
Kukurica na LKS	0	0	0	0
Kukurica na zeleno	0	0	0	0
Ciok na siláž	0	0	58,92	2506
Raž na senáž	0	0	60	750,40
Lucerna	164,91	1055,68	195,64	7133,82
Ďatelina			87,39	371,56
Trávy na ornej pôde	322,57	2243,90	238,46	1879,84
Trvalé trávne porasty	586,73	1526,66	559,52	1898,00
Ležiaca pôda s dotáciami				
Poľnohospodárska pôda spolu	2027,06	11571,05	2003,17	21725,05

Rok 2016 z pohľadu rastlinnej výroby môžeme charakterizovať ako priemerný. Realizačné ceny predaných rastlinných komodít nedosiahli výšku vynaložených vlastných nákladov.

Úsek rastlinnej výroby dosiahol zisk vo výške 129442,88 € s dotáciou. K 31.12.2016 sme zaúčtovali dotáciu na pôdu v odhadovanej výške 485.000,- €, nakoľko do predĺženého termínu podania daňového priznania (k 30. 06. 2016) sme od Pôdohospodárskej platobnej agentúry neobdržali rozhodnutie o priznaní dotácie, aj napriek tomu, že podmienky na ich priznania sme splnili.

Živočíšna výroba hospodársky rok 2016 uzatvorila takisto stratou ako rok 2015, avšak tá strata bola o 37142,95 EUR nižšia ako v roku 2015.

Výroba surového kravského mlieka je potenciálnym zdrojom výroby družstva, ktorá zabezpečuje pravidelný mesačný príjem a preto výrobe mlieka je potrebné venovať maximálnu pozornosť.

V roku 2016 priemerná cena mlieka dosiahla úroveň 25,98 eurocentu na l mlieka a hovoríme o medziročnom prepade ceny vo výške 4,13 eurocenta na každom predanom litre mlieka. V roku 2016 sa zvýšila dojivosť o 4,2 %. Celkovo sa predalo 2003684 l surového kravského mlieka o 165791 l viac ako v predchádzajúcom kalendárnom roku ale tržba z predaja činila o 32.339,- € menej.

Úžitkovosť na dojniciu sa zvýšila z 6698 l na 6981 l. Zvýšil sa aj počet narodených teliat.

Vlastné náklady na výrobu 1 litra mlieka tvoria 31,95 cent/l, čo je pokles o 2,17 cent/l oproti roku 2015 ale aj tak chov dojníc je plusový len vďaka poskytnutým dotáciám.

V roku 2016 sa zvýšil prevod jalovic do stavu kráv z 97 ks na 100 ks v porovnaní rokom 2015 . Predali sme 22 ks VTJ (1359,09 €/ks).

Znížil sa odchov teliat na 100 ks kráv bez prevodu VTJ z 73,31 na 71,43.

Realizačná cena u brojlerových kurčiat v roku 2016 oproti roku 2015 klesla o 0,04 Eur / kg.

Predajca kŕmnych zmesí zvyšuje cenu a kupujúci zasa tlačí cenu brojlerových kurčiat dole. V roku 2016 sme z dôvodu zmeny vlastníckych pomerov a zhoršenia ekonomickej situácie u spracovateľa sme zmenili odberateľa a dodávali pre spoločnosť, ktorá je najväčším spracovateľom na maďarskom trhu. Musím však konštatovať, že vzájomná spolupráca nebola pre nás dlhodobou akceptovateľná.

V prípade likvidácie chovu oviec môžeme konštatovať, že aj v roku 2016 pretrvával a neustále sa zvyšoval pokles výkupných cien, keď realizačná cena u jahniat z 2,320 Eur/kg sa znížila na 2,022 Eur/kg.

Za plemenného barana sme dostali v priemere za kus 297,22 EUR, čo tiež nasvedčuje cenovému prepadu v porovnaní s predošlými rokmi.

Tržby a realizované množstvá rastlinných a živočíšnych komodít

	T r ž b y v EUR		m n o ž s t v o v t resp. tis. l	
	2016	2015	2016	2015
mlieko kravské	521 001	553 340	2 003,68	1 837,89
mlieko ovčie	11 100	13 940	11,00	15,85
jatočné kravy	36 536	56 377	50,07	57,32
výkrm HD	165 301	211 676	93,41	112,86
jalovice, teľatá –jatočné	9 956	6 862	7,55	5,38
HD na ďalší chov	146 643	115 103	43,48	38,14
jahňatá	34 284	32 314	16,96	13,93
predaj plem.baranov	5 350	6 300	18 ks	18 ks
bahnice na ďalší chov	20 453		291 ks	
bahnice a pl.bar.jatoč.	14 860		372 ks	
broj. kurčatá	322 446	367 011	412,45	446,66
potrav. pšenica	161 060	164 150	1292,12	1076,79
sladov. jačmeň	115 678	109 811	805,02	663,88
repka ozimná	95 304	75 398	272,30	216,93

Realizačné ceny a vlastné náklady hlavných komodít v EUR

		2016		2015	
	m.j.	RC	VN	RC	VN
mlieko	l	0,260	0,319	0,301	0,341
jatočné kravy	kg ž.hm.	0,730		0,984	
HD vo výkrme	kg ž.hm.	1,770		1,875	
brojl. kurčatá	kg ž.hm.	0,782	0,908	0,822	0,919
jahňatá	kg ž.hm.	2,022		2,320	
pšenica potravinárska	t	126,86	196,40	152,40	184,10
jačmeň sladovnícky	t	143,70	170,80	165,41	188,80
repka ozimná	t			347,57	441,60

Produkcia objemových, konzervovaných krmív v t

	2016	2015
seno	1193,26	813,26
senáž lucernová, trávna	2537,66	217,10

siláž kukuřičná	5782,56	2863,04
LKS	375,20	644,64

Vybrané ukazovatele živočišnej výroby

	2016	2015
Výroba mlieka v tis. l – dojnice	2 177,6	1 983,9
Predaj mlieka v tis. l – dojnice	2 003,7	1 837,9
Dojivnosť na 1 kravu v l - dojnice	6 981	6 698
Produkcia / predaj mlieka v l na 1 KD - dojnice	19,07 / 17,77	18,35 / 17,00
Narodenie teliat v ks	422	406
Úhyn teliat v ks	14	9
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ - dojnice	71,43	73,31
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ - KBTP	75,00	74,54
Brakovanie kráv v % - dojnice	28,90	30,74
Brakovanie kráv v % - KBTP	16,00	20,91
% teľných kráv – dojnice	50,80	52,66
% teľných kráv – KBTP	47,00	56,00
Predaj broj. Kurčiat v kg	412455	446663
Priemerná váha kurčiat v kg	2,18	2,15
Spotreba krmív v kg na 1 kg	1,99	1,88
Narodenie jahniat	653	738
Odchov jahniat na 100 ks bahníc	119,82	120,78

Ukazovatele práce a miezd

	2016	2015
Počet zamestnancov k 31.12.	43	40
z toho THP	7	7
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný	42,1	43,1
Ročné mzdy v EUR	465709	463404

Priemerná mzda na 1 zamestnanca v roku 2016 sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zvýšila o 2,90 %, a to z 896 EUR na 922 EUR.

Výnosy a náklady v celých eurách

	31. 12. 2016	31. 12.2015
Výroba	1 874 528	1 769 161
- tržby za výrobky RV	409 157	350 404
- tržby za výrobky ŽV	532 001	569 704
- tržby za zvieratá	676 933	731 684
- ostatné tržby	109 482	106 435
- aktivácia	186 457	165 239
- zmena stavu výrobkov	105 208	- 102 392
- zmena stavu zvierat	-100 949	-62 857
- zmena stavu nedokončenej výroby	-43 761	10 944
Výrobná spotreba	1 487 751	1 412 401
Spotreba materiálu a energie	1 133 623	1 131 914
- spotreba PHM	174 365	166 619
- spotreba chemikálie	121 935	94 330
- spotreba osív	70 907	63 102
- spotreba hnojív	113 756	103 759
- spotreba stavebného materiálu	3 732	3 074
- spotreba náhradných dielov	61 623	63 865
-spotreba elektrickej energie	35 583	38 646
- spotreba plynu	15 835	26 755
- spotreba dezinfekčných prost.	9 259	14 485
- spotreba krmív	441 849	479 083
- spotreba spermií	8 970	9 395
- spotreba olejov a mazadiel	7 279	7 578
- spotreba ostatného materiálu	51 998	41 245
Služby spolu	354 128	280 487
- nájomné za pôdu	62 771	57 977
- opravy	121 221	92 924
- veterinárne služby	12 454	10 004
- veterinárne služby – lieky	51 357	43 230
- plemenárske výkony	8 824	9 427
- výkony spojov	3 467	4 672
Osobné náklady	664 074	668 104
Dane a poplatky	43 384	42 995
Odpisy	375 109	396 075
Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	82 472	122 856
Zostatková cena predaného DM 971	69 930	122 467
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	910 211	920 097
Ostatné náklady z hospodárskej činnosti	187 882	245 141

Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	39 083	- 75 069
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	213	6 390
Daň z príjmov (splatná a odložená daň)	2 741	9 719
Hospodársky výsledok	36 555	- 78 398

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v EUR

	2016	2015
Spolu	389 816	396 644
z toho :		
- stavby, budovy	10 485	
- stroje, zariadenia, dopravné prostriedky	185 555	182 161
- základné stádo zvierat	172 299	144 480
- pozemky	21 477	70 003

Nákup pôdy financujeme z úveru od VÚB vo výške 80 % z kúpnej ceny.

V roku 2016 v rámci doplnenia základného stáda zvierat sme preradili do chovu 113 ks vysokoteľných jalovic v celkovej hodnote 144158,32 EUR (v priemernej cene 1275,74 EUR za 1 ks)., jedného plemenného býka v hodnote 1506 €. Ďalej sme preradili do základného stáda 112 ks bahnic v celkovej hodnote 11834,49 €, 7 ks plemenných baranov v hodnote 1066,52 €. V roku 2016 sme obstarali 1 kus plemenného býka v hodnote 2 733,29 €.

V rámci investície sme si obstarali:

- Rozmetadlo priem.hnojív SULKY	v hodnote	34900,-	EUR
- Traktor JOHN DEERE (použitý)	v hodnote	39 447,50	EUR
- NA - NISSAN NAVARA (ojazdené)	v hodnote	8 134,50	EUR
- LIS MASCAR	v hodnote	27 500,-	EUR
- Adaptér –vidly na slamu	v hodnote	2 350,-	EUR
- Rozmetadlo MH JOSKIN	v hodnote	38 549,50	EUR
- TOYOTA – nákladné vozidlo	v hodnote	34 673,51	EUR

V roku 2016 sme vykonali technické zhodnotenie na maštali na výkrm brojlerov v hodnote 6363,05 € z toho vlastná činnosť činí 3103,25 €. Ďalej sme prerobili v Dvorníkoch maštal' na výkrm brojlerov na sklad obilia v hodnote 4122,30 z toho vlastná činnosť činí 1109,99 €.

Investície sme financovali z vlastných zdrojov.

Na obstaranie pozemkov kúpou na základe našej žiadosti VÚB nám poskytla dlhodobý úver . K 31.12.2016 výška nesplateného úveru činí 159560,- EUR.

Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2016

Peňažné prostriedky na bankových účtoch spolu	270 331 €
Pohľadávky v lehote splatnosti	160119 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	86668 €
Záväzky z obchodného styku v lehote splatnosti	91461 €
Záväzky z obchodného styku po lehote splatnosti	260415 €

Družstvo eviduje rizikové pohľadávky voči jednému odberateľovi, ktorý je v konkurze. Na rizikové pohľadávky sa tvorila opravná položka v zmysle platných predpisov v roku 2013, 2014, 2015 a 2016 v celkovej sume spolu s úrokmi 2668,13 EUR. Od PPA do 30.06.2017 sme neobdržali rozhodnutie o poskytnutí dotácie na pôdu za rok 2016, čo je dôvodom vysokej hodnoty neuhradených záväzkov po lehote splatnosti. Na dotačný účet sme zaúčtovali 485000,- € odhadovú dotáciu.

3./ Majetkové pomery družstva

Počet členov k 31.12.2016:	11 fyzických osôb
Základný členský vklad pre fyzické osoby :	3 000,- EUR / člen
Zapisované základné imanie :	24 000,- EUR

Družstvo je emitentom družstevných podielnických listov v menovitej hodnote 34,- € / 1 ks DPL. DPL sú vydané pre oprávnené osoby :

- členov družstva v celkovom počte : 9003 ks
- nečlenov družstva v celkovom počte : 7026 ks

V roku 2016 oprávnené osoby neponúkli na odkúpenie družstvu ani DPL ani majetkové podiely.

4./ Iné dôležité informácie

V roku 2016 účtovná jednotka nevynaložila žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

V roku 2016 sme začali realizovať investičné projekty v rámci NFP z PRV SR 2014-2020 na základe podanej žiadosti, ale do dnešného dňa nemáme k dispozícii informácie, či tie projekty budú schválené, nakoľko od podania žiadosti sa zmenili kritériá na vyhodnocovanie žiadostí o NFP.

5./ Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva

Podnikateľským zámerom družstva na rok 2017 je :

Rastlinná výroba

- Hlavnou úlohou rastlinnej výroby zasa je zabezpečiť pre živočíšnu výrobu dostatok krmovín v požadovanej kvalite a popritom ešte vyprodukovať tržné plodiny, ktoré pri ich predaji budú vynášať zisk. Pri výrobných procesoch neustále hľadať skryté rezervy na znižovanie nákladov, čo je jedinou schodnou cestou prvovýrobcov pri takýchto kolísajúcich odbytových cien. Vývoj cien rastlinných komodít je veľmi nepriaznivý. Obrovská prevaha ponuky nad dopytom spôsobuje, že produkty sú predajné len so stratou. Úlohou najbližšieho obdobia je prehodnotiť zmenu výrobných štruktúr firmy, s cieľom najlepšieho využitia prírodných podmienok.
- Zabezpečiť výmenu technológie pozberovej úpravy obilia za účelom zlepšenia kvality finálnych produktov

Živočíšna výroba

- v chovu dojníc - zvýšiť počet dojníc na 320 ks
- zvýšiť efektívnosť výroby mlieka
- zvýšiť efektívnosť VHD
- v chovu KBTPM - zvýšiť počet kráv na 200 ks, ako náhradu za ovce
- zlepšiť reprodukčné ukazovatele
- zvýšiť váhové prírastky teliat
- v chovu oviec - udržať šľachtiteľský chov pri minimálnych nákladoch
- v chovu kurčiat - dosiahnuť rentabilnú výrobu s prihliadnutím na odpisy a režijné náklady

Na základe výzvy PPA sú podané projekty za účelom rekonštrukcie objektu pre chov KBTPM a rekonštrukcie skladovacích priestorov objemových krmovín.

Plán osevu na rok 2016/2017 a celková úroda v t

	Plocha	Množstvo celkom v t	
pšenica ozimná	291,87 ha	(4,0 t/ha)	1381
jačmeň jarný	260,96 ha	(4,0 t/ha)	950
kukurica na zrno	39,52 ha	(7,0 t/ha)	202
kukurica na siláž	219,06 ha	(25 t/ha)	4396
repka ozimná	92,55 ha	(2,5 t/ha)	205
trávy na o. p.	194,99 ha	(10 t/ha)	2400
lucerna	192,88 ha	(30 t/ha)	5739
ďatelina	91,18 ha	(20 t/ha)	1753
lúky	55,19 ha	(3 t/ha)	200
pasienky	559,55 ha	(2 t/ha)	1032
.....			
Celkom p. p.	1997,75 ha		

Zámer živočíšnej výroby

plánovaná dodávka mlieka spolu v tisíc litroch	2 000
ročná dojivosť na 1 ks	6900 l
brakovanie kráv	27 %
teľné kravy z celého stáda	57 %
predaj brojlerových kurčiat spolu	520000 kg
predaj hovädzieho dobytká :	
VHD	59000 kg
zástavový dobytok	18000 kg
vyraďené kravy	60000 kg
VTJ	25 ks
predaj jahniat spolu	0

Plán investícií v EUR

nákup poľnohospodárskych pozemkov	100000,- EUR
nákup poľnohospodárskych strojov a technológií	300000,- EUR
prevod VTJ do základného stáda	100000,- EUR
stavebné investície	50000,- EUR

6./ Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku - zisku

Hospodársky výsledok – dosiahnutý zisk v celkovej výške 36 554,77 EUR sa zaúčtuje na zníženie straty z roku 2010.